

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer

FØRETAK: Helse Vest RHF

DATO: 01.05.2023

SAKSHANDSAMAR: Sølvi Lerfald/Bjørn Egil Vikse

SAKA GJELD: **Forskning og innovasjon til pasientens beste. Nasjonal rapport frå spesialisthelsetenesta 2022.**

ARKIVSAK: 2023/490

STYRESAK: 084/23

STYREMØTE: 14.06. 2023

FORSLAG TIL VEDTAK

Styret tar rapporten «Forskning og innovasjon til pasientens beste» til orientering.

Oppsummering

Forskning og innovasjon til pasientens beste er RHF-a sin felles rapport med eksempel på korleis forskning og innovasjon medverkar til betre klinisk praksis. Rapporten inneheld også eit kapittel med i hovudsak nasjonale nøkkeltal basert på data frå forskning og innovasjonsaktivitet i helseføretaka i 2022. Rapporten er utarbeida av ei nasjonal arbeidsgruppe under leiing av Helse Vest, og er forankra i RHF-a sitt AD-møte. Arbeidsgruppa har to representantar frå kvart RHF og to brukarrepresentantar. Rapporten vart formelt overlevert til Helse- og omsorgsdepartementet v/statsråd Ingvild Kjerkol 26. mai 2023, der fire av forskarane bak prosjekt i rapporten fekk høve til å gje ei nærare presentasjon av eige prosjekt.

Rapporten blir med dette lagt fram for styret i Helse Vest RHF.

Fakta

Den framlagte rapporten er den tiande i rekka. Oppdraget om ein nasjonal rapport om forskning og innovasjon vart første gong gitt i oppdragsdokumentet frå Helse- og omsorgsdepartementet for 2013, og har blitt vidareført årleg etter dette. Oppdraget til RHF-a er å synleggjere eksempel på korleis resultat frå forskning og innovasjon har bidrege til forbetra klinisk praksis/tenesteutøving, og i tillegg vise resultat basert på nasjonalt tilgjengeleg statistikk om forskings- og innovasjonsaktivitet.

Rapporten presenterer i alt 18 prosjekt frå helseføretak over heile landet. Arbeidet med presentasjon av prosjekta har involvert kommunikasjonsavdelingane i dei aktuelle føretaka. Helse Vest RHF har utført det redaksjonelle arbeidet.

Kapittelet om nasjonale nøkkeltal inneheld 51 figurar og tabellar med data frå mellom anna *eRapport*, som er RHF-a sitt system for rapportering frå forskings – og innovasjonsprosjekt, *NIFU* (Nordisk institutt for studium av innovasjon, forskning og utdanning), *Cristin* (Current Research Information System in Norway), *Forskingsrådet* og *Induct* (innovasjonsrapportering).

Kommentarar

Prosjekta som er omtala i rapporten har fokus på korleis forskning og innovasjon bidreg til kunnskapsutvikling og nytte for pasientbehandlninga. Å synleggjere resultat frå forskning og

innovasjon i spesialisthelsetenesta er viktig for omdømmet blant vedtaksorgan, det politiske miljøet og publikum generelt.

I utveljinga av prosjekta er det tatt omsyn til mellom anna kvalitet, fagområde, geografi, forskning vs. innovasjon og universitetssjukehus vs. mindre sjukehus. Det er også tatt omsyn til nasjonale satsingsområde og kva for fagfelt som har vore presentert i tidlegare rapporter.

Fordelinga av prosjekt per region:

Helse Nord:	3 prosjekt
Helse Midt-Norge:	3 prosjekt
Helse Vest:	4 prosjekt
Helse Sør-Øst:	8 prosjekt

Kapittelet om nasjonale nøkkeltal er delt inn i tre hovuddelar: forskning, innovasjon og brukarmedverknad:

1. Forsking

- a. Indikatorar i nasjonalt målesystem
- b. Publiserte forskarar og forskingssamarbeid
- c. Stipendiatar finansiert av regionale helseføretak
- d. Fagområde og type forskning
- e. Samarbeid med industri og næringsliv
- f. Forsking på regions- og helseføretaksnivå

2. Innovasjon

- a. Innovasjonspotensial i forskingsprosjekt
- b. Innovasjonsindikatorar
- c. Regionale innovasjonsprosjekt

3. Brukarmedverknad

- a. Brukarmedverknad i forskingsprosjekt
- b. Brukarmedverknad i innovasjonsprosjekt

Både for forskning og innovasjon er det etablert nasjonale indikatorar, og desse er følgt gjennom fleire år. Dei siste ti åra er talet på vitenskaplege publikasjonar i spesialisthelsetenesta auka med 50 prosent, og frå 2006 til 2022 er talet nær tredobla. Talet på avlagte doktorgrader i 2022 er på veg opp etter den store nedgangen i fjor, og om ein går bak dei nasjonale tala, er det størst auke i Helse Vest og Helse Midt-Norge. Ikkje-universitetssjukehusa har auka sin del av den totale forskingsproduksjonen i spesialisthelsetenesta frå 9,7 prosent i 2006 til 20,7 prosent i 2021. Alle tal knytt til indikatorane 2022 blir publisert på regjeringa si nettside om måling av forskingsproduksjon i

første halvdel av juni, [Nasjonalt system for måling av forsknings- og innovasjonsaktivitet i helseforetakene og kompetansesentre utenfor spesialisthelsetjenesten - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no).

Innovasjonsindikatoren måler ulik type aktivitet, og tal for 2022 viser ei auke i spreiding av idear.

Samarbeid med industri og næringsliv, kommunehelsetenesta og andre aktørar kjem fram i fleire av figurane. Ein skilnad mellom forskings- og innovasjonsprosjekta er at forskingsprosjekt samarbeider i høgare grad med legemiddelindustrien, medan innovasjonsprosjekta i langt høgare grad samarbeider med aktørar innan IKT/eHelse.

Målet med brukarmedverknad i forskings- og innovasjonsprosjekt er å betre kvalitet og relevans på prosjekta. Brukarmedverknad er at brukarens erfaring, perspektiv og behov bidreg til å påverke, utvikle og endre forskning og innovasjon. Brukarane kan delta i ulike delar av prosjektet og/eller på eit meir overordna strategisk nivå. Mellom 80 og 86 prosent av forskings- og innovasjonsprosjekt med regional finansiering oppgir at dei har brukarmedverknad.

Vedlegg:

«Forskning og innovasjon til pasientens beste. Nasjonal rapport fra spesialisthelsetjenesten 2022.»